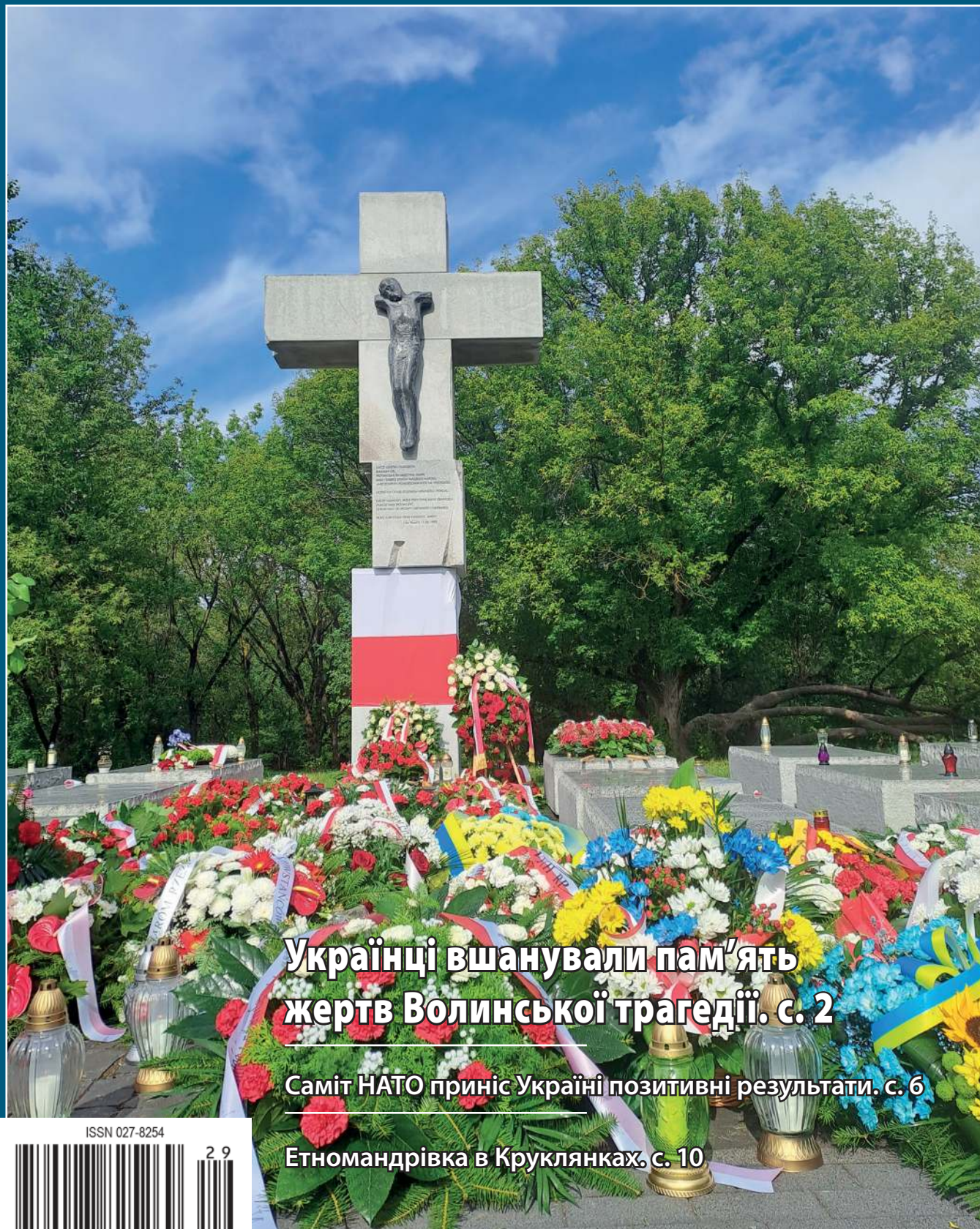


Наше Слowo

УКРАЇНСЬКИЙ
ТИЖНЕВИК
TYGODNIK
UKRAIŃSKI
UKRAINIAN
WEEKLY

Рік LXXI № 29 (3596) Варшава, 19 липня 2026 року, Ціна / Cena 7 zł (vat = 8%) INDEKS 366609 ISSN 0027-8254

Інтернет-версія газети nasze-slowo.pl



**Українці вшанували пам'ять
жертв Волинської трагедії. с. 2**

Саміт НАТО приніс Україні позитивні результати. с. 6

Етноандрівка в Круклянках. с. 10

ISSN 027-8254



9 770027 825269

Фото Тетяни Данюченко

Тетяна ДАНЮЧЕНКО

Фото Тетяни Данюченко

та з фейсбук-сторінки Посольства України в РП

Українці вшанували пам'ять жертв Волинської трагедії

В суботу, 11 липня, представники української громади разом з друзями-поляками поклали квіти та запалили свічки біля пам'ятника жертвам Волинської трагедії у Варшаві. Серед присутніх були члени Об'єднання українців у Польщі, зокрема Мирослав Скірка, Ігор Горків і Петро Тима, а також представники Пласту – голова крайової пластової старшини Ігор Мричко, та фонду «Український дім», серед яких його голова Мирослава Керик.

Біля пам'ятника голова ОУП Мирослав Скірка виголосив промову, в якій віддав шану загиблим та згадав усіх жертв ненависті й злочинних ідеологій – дітей, жінок і чоловіків, чиї останки досі не знайдені або не поховані належним чином. Він наголосив, що не існує поділу на «винних» і «невинних» жертв, адже кожна людина заслуговує на життя та повагу, а кожне забране життя є трагедією. Також він засудив будь-які прояви ненависті та її ескалацію, згадавши Освенцим, Волинь, Сягринь і Явожно, та закликав молитися за мудрість для майбутнього і прощення за зло минулого.

Після цього присутні віддали честь жертвам трагедії хвилиною мовчання.

Церемонія мала камерний характер і відбулася без політичних гасел. Присутність української громади біля пам'ятника стала важливим жестом, проявом поваги до жертв, запобіганням ненависті та насильству в майбутньому і водночас закликом до спільного, позбавленого політичних маніпуляцій осмислення трагічних сторінок українсько-польської історії.

Раніше цього ж дня разом з польськими офіційними особами поклав вінок до пам'ятника і посол України в



Польщі Василь Боднар, разом з іншими представниками посольства вшанувавши пам'ять загиблих.

«Гідне вшанування пам'яті кожної жертви є нашим спільним обов'язком. Україна виступає за встановлення всієї історичної правди, продовження пошукових та ексгумаційних робіт і фаховий діалог між істориками. Україна і Польща мають складну історію, але також мають спільне майбутнє. Саме тому ми повинні разом вшанувати пам'ять загиблих, знайти правду та будувати взаємини на основі поваги і довіри», – зазначив він.

Пам'ятник жертвам Волинської трагедії знаходиться у столичному Волинському сквері в районі Жолібож. Відкрив його 11 липня 2013 року президент Броніслав Коморовський в День пам'яті жертв Волинської трагедії. Його центральним елементом є 7-метровий хрест, обабіч якого розташовані 18 меморіальних плит з назвами місцевостей, у яких відбулися трагедії.

Додамо, що вшанування представниками громадських організацій відбулося на тлі складного українсько-польського діалогу, зокрема щодо історичної пам'яті, який останніми роками зосереджений, зокрема, навколо пошукових та ексгумаційних робіт і гідного поховання загиблих. ●





Składamy cześć i przynosimy cichą modlitwę za dzieci, kobiety, mężczyzn zabitych w tych strasznych wydarzeniach, których rocznicę dzisiaj obchodzimy. Stajemy tutaj, ale chcemy być przy pomnikach i grobach oraz przy wszystkich miejscach, gdzie spoczywają doczesne szczątki jeszcze nie odnalezione i jeszcze nie pochowane godnie – ofiary nienawiści i straszliwych ideologii, które niosą zło.

Nie ma ofiar winnych i niewinnych. Każdy zasługuje na życie i szacunek. Każde zabite życie jest klęską człowieka. Bez względu na ideologie i powody, którymi ktoś chce je uzasadnić.

To ludzie robią ziemię nieludzką w imię swoich rzekomych prawd i rzekomych praw.

Potępiamy to rzekome prawo bezprawia, nienawiści i zła.

Potępiamy każdą zgodę na nienawiść i na jej eskalowanie bo zbyt często kończy się ona Auschwitzami, Wołyniami, Sahryniami i Jaworzniami.

O mądrość dla przyszłości i o przebaczenie za zło przeszłości prosząc, te kwiaty – symbol życia i nadziei – składamy.

Wieczny Odpoczynek! Wicznaja im Pamiat'!



Фестиваль «На Івана, на Купала» в Дубичах

Союз українців Підляшшя та Гмінний осередок культури, спорту і рекреації в Дубичах-Церковних запрошують 18 липня на Український фестиваль «На Івана, на Купала». Це великий, найбільший за кількістю учасників, захід, який проводить СУП. Як й в минулі роки, відбудеться він біля водосховища «Бахмати» в Дубичах.

У програмі – хоровод виконавців берегом водосховища, пускання вінків, показ феєрверків та фольклорна гра. Також будуть виступи виконавців з Польщі та України. Серед них – гурти «Шаровари», «Нарва», дует «Максім&Олічка», колективи «Гілочка», «Родина», «Вєрвочки», ансамбль пісні й танцю «Ранок», Студія пісні HDK та інші.

У програмі теж запланований Купальський ярмарок. Початок заходу «На Івана, на Купала» в Дубичах – о 17:00.

Фестиваль проходитиме завдяки дотації міністра внутрішніх справ і адміністрації РП.

Випускники отримали результати іспитів



На цей день випускники середніх шкіл з українською мовою навчання у Польщі чекали понад місяць. 8 липня вони дізналися результати іспитів на атестат зрілості (так звана матура). Як повідомила Центральна екзаменаційна комісія, цього року іспити на атестат зрілості склали 81,1% польських матуристів. А як виглядають справи у випускників шкіл з українською мовою навчання?

У ліцеї імені Тараса Шевченка в Білому Борі випускні іспити мало 19 учнів.

– Ми досягли успіху. У нас було 19 випускників, і всі вони склали іспит. Результати значно вищі за середні по країні, – радіє директорка білобурської школи Дорота Стефанська-Джевецька.

Задоволена й директорка школи в Гурові-Ілавецькому, де цього року складали іспит 30 ліцеїстів.

– На момент оприлюднення результатів у нас двоє осіб не склали по одному предмету. Але в одного з матуристів ще перераховуються бали з іспиту з математики. Ми надіслали заяву про повторний підрахунок до Окружної екзаменаційної комісії в Ломжі й чекаємо на відповідь, – пояснює директорка Марія-Ольга Сич.

Можливо, після позитивного розгляду лише одному випускнику середньої школи з Гурова доведеться перескласти іспит у серпні.

– Безумовно, ми задоволені, адже загалом наші результати матур були високі порівняно з іншими школами в регіоні, – додає директорка гурово-ілавецької школи з українською мовою навчання.

Тішитись можуть і в Перемишлі, де іспити писало 15 матуристів «шашкевичівки».

– Було в нас чотири ліцеїсти родом з України, які прийшли тільки в середній школі. Цьогоріч одна особа змушена буде перездати іспит у серпні, – заявляє директорка школи імені Маркіяна Шашкевича у Перемишлі Йоанна Баран.

Тільки у Лігниці, як говорить директорка VI Загальноосвітнього ліцею імені Богдана-Ігоря Антонича, не мають «причин для радості».

– Цього року в нас було 17 випускників середньої школи. Склало 59%, – зазначає директорка Ева Боньдос. П'ятеро учнів не набрали достатню кількість балів з одного іспиту й матимуть можливість перескласти його в серпні, а двоє не склали два екзамени, тож повторно прийти на випускні іспити зможуть лише у наступному році.

– Серед тих, хто не склав матуру, були учні, які погано написали іспит з польської мови чи математики, – додає Ева Боньдос.

Нагадаємо, що цьогорічний тритижневий період матури розпочався 4 травня іспитом з польської мови. Окрім цього, учні складали математику та іноземну мову. До того ж кожен обов'язково мав написати щонайменше один іспит розширеного рівня. А 21 травня відбувся письмовий екзамен з мови національних меншин, зокрема в ліцеях у Білому Борі, Гурові-Ілавецькому й Перемишлі.

Випускники, яким не вдалося скласти один предмет, мають право виправити оцінку 24 серпня (письмовий іспит) і 25 серпня (усний). Після – ці учні також зможуть подати документи до обраного вищого навчального закладу. Ліцеїсти, що не склали більш ніж один іспит цьогорічної матури, зможуть виправити оцінки лише через рік.

Остаточні результати цьогорічного іспиту на зрілість, включно з оцінками тих, хто перескладав екзамени у серпні, будуть оголошені 11 вересня.

Фото Павла Лози

Збори гуртка ОУП у Старґарді



5 липня у Старґарді відбулися збори Управи старґардського гуртка ОУП. Під час зустрічі члени Об'єднання обговорили, зокрема, організаційні питання, пов'язані з проведенням V Дня з українською культурою. Захід проходитиме в Старґарді 5 вересня.

Фото з фейсбук-сторінки гуртка

Двоє чоловіків намагалося «перевірити» офіс, яким керує українка. Їх затримали

Двоє чоловіків хотіло «провести перевірку» офісу, де керує українка, розташованого на території Познанського економічного університету. «Ми хотіли б дізнатися, чи підтримуєте ви Степана Бандеру», – сказав один із чоловіків у записі, опублікованому в інтернеті.

Громадянка України відмовилася впустити чоловіків. Жінка сказала, що поважає поляків і керує своїм офісом законно. Розмову знімала на камеру третя особа.

Познанські поліцейські (відділок – Старе місто) на офіційному сайті розмістили інформацію, що 7 липня громадянка України повідомила про спробу кількох осіб звести на неї наклеп 3 липня в одному з приміщень Познанського економічного університету, де вона орендує офісне приміщення для свого бізнесу. Запис інциденту був опублікований в інтернеті та викликав хвилю ненависті.

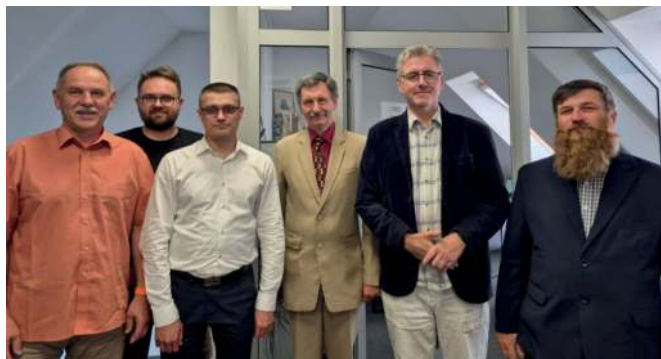
Правоохоронці зібрали матеріали, зокрема відеозапис, що шириться інтернетом. На його основі вони встановили осіб, причетних до інциденту, а згодом затримали двох чоловіків.

«Підозрювані не зізналися. Один відмовився давати свідчення, а інший заявив, що пішов до університету, бо хотів перевірити, чи не здається приміщення в оренду компанії, яка привозить іноземців», – сказав речник окружної прокуратури в Познані прокурор Лукаш Вавжиняк.

Триває розслідування за справою «наклеп та публікація запису, який міг принизити жертву в очах громадськості та призвести до втрати довіри, необхідної для її підприємницької діяльності».

Чоловікам також буде пред'явлено звинувачення у розпалюванні ненависті на національному ґрунті. Прокурор взяв їх під нагляд поліції та заборонив наближатися до жертви або контактувати з нею. Підозрюваним загрожує штраф, обмеження або позбавлення волі на строк до одного року.

Зустріч представників української громади Підляшшя із заступником маршалка Сенату



29 червня в Білостоці відбулася зустріч представників української громади Підляшшя із заступником маршалка Сенату Мацеєм Живно. У зустрічі взяв теж участь заступник маршалка сеймику Підляського воєводства Лукаш Назарко.

«Зустріч стала нагодою для розмови про важливі для української меншини Підляшшя питання, а також про перспективи дій, спрямованих на збереження ідентичності української меншини регіону та функціонування культурного життя української громадськості», – читаємо у повідомленні на сайті Підляського наукового інституту.

Українську громаду Підляшшя на зустрічі представляли директор Підляського наукового інституту, член Головної ради Союзу українців Підляшшя та співголова Спільної комісії уряду та національних й етнічних меншин доктор Григорій Купріянович, заступник голови Союзу українців Підляшшя та голова Ревізійної комісії Підляського наукового інституту доктор Андрій Артем'юк, заступник голови Союзу українців Підляшшя Лука Бадовець, член Головної управи Союзу українців Підляшшя та голова товариства «Спадщина Підляшшя» доктор Мирослав Степанюк.

Фото з сайту Підляського наукового інституту

Виїзне засідання Сеймової комісії нацменшин до Гданська та зустріч з громадою



29 червня в Гданську відбулося виїзне засідання Сеймової комісії національних та етнічних меншин. Під час зустрічі йшлося про ситуацію, проблеми й стан освіти національних та етнічних меншин у Поморському воєводстві. У засіданні, яке проходило у маршалківському управлінні Поморського воєводства взяли участь, зокрема, мер Гданська Александра Дулькевич та Беата Руткевич – поморська воєвода. Присутні на ньому були представники української громади Єлизавета Кремінська, Петро Ярмола та Петро Федусько.

Після завершення засідання члени комісії відвідали осередок Поморського відділу Об'єднання українців у Польщі, де зустрілися з представниками української спільноти. Як зазначають діячі Об'єднання, зустріч у домівці (на фото) пройшла в «дуже теплій і доброзичливій атмосфері».

Фото з фейсбук-сторінки Домівка Гданськ

Стипендії для учнів із Білого Бору

25 червня під час засідання Білобурської міської ради відбулося урочисте вручення стипендій бургомістра Білого Бору найкращим учням 2025/2026 навчального року.

Таку нагороду отримало дев'ять учнів початкової школи імені Тараса Шевченка в Білому Борі, а саме: учні V класу Микола Томич та Петро Голяк, учениці VI класу Вероніка Цішек та Оксана Ґеда, Віктор Миц, який навчається у VII класі, а також восьмикласниці Ганна Дрозд, Юлія Птасінська, Софія Дмитрук та Марія Каюн.

Учні української школи прийшли на сесію, одягнені у вишиванки. Стипендії учням вручив бургомістр Білого Бору Павел Міколаєвський.

Фото з фейсбук-сторінки школи в Білому Борі



Більше новин читайте на сайті: nasze-slowo.pl.
Опрацював на основі повідомлень Павло ЛОЗА

Петро АНДРУСЕЧКО, Київ

Саміт НАТО приніс Україні позитивні результати

Підтримка України була однією з головних тем саміту НАТО, який відбувся 7-8 липня в Анкарі. Однозначно можна ствердити, що він завершився великим успіхом для України. Проте на деякі результати українцям доведеться зачекати. Насамперед йдеться про ті, від яких безпосередньо залежить безпека мешканців найбільших міст.

Коли в столиці Туреччини учасники саміту в Анкарі могли спокійно відпочити після першого дня дискусій та узгоджень, жителів Києва вночі 8 липня вкотре розбудили вибухи. Росія вчергове атакувала Київ балістичними ракетами. Вкотре жодна з російських ракет не була перехоплена через брак снарядів РАС-3 для систем Петріот. Крім того, вдень 8 липня росія протягом багатьох годин атакувала Київ дронами з реактивними двигунами. Цього дня обстрілів зазнали також Харків та Одеса.

11 липня після третьої години ночі жителів Києва знову розбудили вибухи в місті. Вкотре російські балістичні ракети вдарили до оголошення тривоги. Так само вкотре, через відсутність ракет до систем Петріот, не вдалося збити жодну з 6 балістичних ракет, якими росія атакувала столицю України. Це був уже четвертий напад на Київ із використанням балістики від початку місяця.

У цій ситуації цілком зрозуміло, що багато українців чекали від зустрічі в Анкарі рішень щодо посилення української протибалістичної оборони.

росія як загроза НАТО та мільярди допомоги для України

Ще до завершення саміту стало відомо, як виглядає текст спільної декларації. І в ньому опинились записи, які влаштували Київ.

Більшість українських експертів позитивно оцінила те, що у першому пункті декларації опинився пункт, в якому союзники підтвердили «відданість принципам колективної оборони відповідно до статті 5 Вашингтонського договору та наших трансатлантичних зв'язків. Напад на одного – це напад на всіх». Це важливо, оскільки демонструє росії єдність усіх держав Альянсу, зокрема США. Що, своєю чергою, має значення з огляду на попередні критичні висловлювання президента Дональда Трампа на адресу НАТО і навіть побоювання, що американський президент може прагнути припинення трансатлантичної співпраці.

Також важливим, з української точки зору, виявився другий пункт декларації.

«Згадка про довгострокову загрозу від РФ так само не нова і так само важлива. Члени НАТО і торік погоджувалися, що нарощуватимуть свої оборонні витрати саме через російську загрозу (що є правдою)», – написав в опублікованій 8 липня статті Сергій Сидоренко, редактор порталу «Європейська правда».

У пункті 4 зазначено, що «Україна робить внесок (є співтворцем) у трансатлантичну безпеку, а союзники є єдиним у своїй непохитній підтримці України, яка захищає свою свободу, суверенітет та територіальну цілісність».

На думку «Європейської правди», ця заява має «значну політичну вагу».

«Офіційне визнання України контрибутором безпеки означає, що наша держава офіційно виконує одну з вимог, обов'язкових для вступу до Альянсу. Також важливо те, що рішення отримало схвалення також з боку США – навіть якщо Вашингтон тривалий час вагався щодо нього», – вважає Сидоренко.

У цьому ж пункті зазначено, що союзники (європейські країни НАТО та Канада) зобов'язалися надати Україні військову допомогу на суму 70 млрд євро, а також надати її наступного року щонайменше на такому ж рівні.

«Європейська правда» зазначає, що це «ключовий елемент для України», додаючи, що наразі на цей рік бракує близько 7-8 млрд євро. У своєму коментарі український портал наголошує, що «НАТО визнає потребу в довгостроковому фінансуванні української оборони, а це означає, що йдеться про часовий горизонт, значно віддаленіший, ніж 2027 рік».

Допомога США: дрони та ліцензії на антибалістичні ракети

На подібних заходах, окрім засідань та фінальної декларації, відбувається також багато важливих двосторонніх зустрічей. І українська делегація з президентом Володимиром Зеленським провела їх чимало на полях саміту. 3-поміж них найбільш очікуваною була розмова з Дональдом Трампом.

Ще перед самітом в Анкарі українські експерти вказували на зміну позиції США щодо російсько-української війни, і на те, що зараз Вашингтон більше схильється до підтримки Києва.

Як пише «The Wall Street Journal», на зміну позиції американського президента вплинули дані, надані американською розвідкою, про наслідки дедалі частіших українських ударів углиб російської федерації.

Трамп під час спільної пресконференції із Зеленським заявив, дещо у своєму стилі, що війну хочуть завершити як Зеленський, так і Путін. Проте в Україні звернули увагу на інші висловлювання американського президента.

«Одна з головних змін за останні кілька місяців полягає в тому, що росії стало значно важче захищати свій повітряний простір. Ми сподіваємося, що це допоможе створити умови для переговорів про припинення війни», – заявив державний секретар США Марко Рубіо, який був присутній на пресконференції та брав участь у пізніших розмовах обох президентів.

«Це ескалація. Але саме вона може наблизити завершення війни», – продовжив його думку Трамп.

Це принципова зміна в позиції Вашингтона, на яку Київ чекав від початку каденції Трампа. Окрім того, американський президент також пообіцяв, що США купуватимуть українські дрони. Однак важливішим стало висловлювання, яке стосувалось антибалістичних ракет до Петріотів, які так потрібні Україні.

«Але одна з речей, про які ми, думаю, говоритимемо сьогодні – маленька пташка підказала мені це, – полягає в тому, що ми надамо їм право виробляти системи Patriot. Ми покажемо, як це робиться», – сказав Трамп.

Американський президент додав, що процес виробництва буде складним, однак, на його думку, українці уміють робити складні речі швидко.

«Тож одна з речей, про які ми говоритимемо, – це те, що ми надамо вам ліцензію на виробництво Петріот. Це ж круто, правда? Тоді ви не зможете скаржитися, що ми постачаємо їх недостатньо. Ми скажемо: виробляйте самі», – зауважив Трамп.

При цьому він додав, що він наразі не інформував про це виробника, але заявив: «Я впевнений, вони будуть у захваті».

Перший заступник Офісу президента Сергій Кислиця назвав зустріч Трампа із Зеленським «сильним сигналом для Москви».

«Це була одна з найкращих, а може і найкраща, зустріч. Два лідери пройшли важливий шлях від зустрічі в Овальному кабінеті до сьогоднішнього діалогу. Була взаємно зацікавлена розмова, лише одне спілкування за присутності журналістів тривало, мабуть, хвилин 45», – сказав Кислиця в інтерв'ю українській пресагенції RBK-Ukraine.

Схожим чином оцінює розмову президентів США та України Вадим Денисенко, директор аналітичного центру «Ділова столиця». Водночас він вказує на певні ризики.

«Розмова Зеленського та Трампа була напрочуд вдалою. По суті, ми отримали все, на що можна було б сподіватися. Але є один нюанс: нам потрібно дочекатися розмови Трамп – Путін. І лише тоді можна робити якісь проміжкові висновки, зокрема й про те, чи дадуть нам ліцензію на Петріоти», – зазначив Денисенко.

Коли будуть українські Петріоти?

Київ і особисто Зеленський уже тривалий час домагалися отримання ліцензії на виробництво ракет до систем Петріот. Тільки вони здатні перехоплювати російські балістичні ракети. І під час попередніх атак, коли українська армія мала в наявності американські ракети, їй вдавалося збивати значну частину російських ракет.

Кореспонденти BBC News Україна, аналізуючи висловлювання Трампа під час пресконференції із Зеленським, дійшли висновку, що рішення про надання Україні ліцензії на виробництво ракет Петріот – це найважливіша новина дня.

В українських соціальних мережах можна було прочитати, що США нарешті дали Україні «вудку» (ліцензію), а не «рибу» (продаж самих ракет).

З'явилися також голоси, які вказують на потенційні труднощі. Сергій Кошман, колишній керівник відділу міжнародного співробітництва та партнерства українського кластера для оборонних технологій Brave1, вважає, що лише на запуск самого виробництва потрібно від 3 до 5 років. І це за ідеальних умов.

«Далі – виробництво самої ракети. Якщо все йде без проблем і досить динамічно, це займає близько 1-2 років», – вважає він.

Радник міністра оборони Сергій Бескrestнов вважає, однак, що Україна в стані впоратись з викликами.

«Не слухайте песимістів. Виробництво ракет для „Петріот“ в Україні можливо. Разом із ліцензією передаються всі технологічні карти виробничих процесів, проводиться навчання фахівців, надаються всі контакти постачальників. На допомогу до нас приїдуть консультанти», – зазначив радник міністра.

Водночас він додав, що єдиною проблемою є час: «Все це може затягнутися на рік і більше. Назвати терміни навіть приблизно неможливо, оскільки ми не знаємо, наприклад, скільки часу знадобиться субпідрядникам на виготовлення різних вузлів».

Більшість експертів погодилась з цією думкою. За найбільш оптимістичними оцінками виробництво «українських» ракет для Петріотів займе щонайменше 24 місяці. Також звертають увагу, що локалізація такої продукції відразу стане цілком номер один для Росії. Тому, можливо, виробництво української продукції буде перенесено за межі України.

У 2027 році Україна повинна отримати законтрактовані ракети для Петріотів. Однак, як кажуть в Україні, до цього моменту ще потрібно дожити. Так чи інакше на це буде потрібний час. Тому Україна шукає допомоги далі, насамперед якщо йдеться про ракети РАС-3 від інших партнерів, які мають їх, обіцяючи їх надати пізніше з контрактів, підписаних з США.

Міністр закордонних справ Андрій Сибіга, який також перебував в Анкарі, у середу, 8 липня, повідомив, що у справі зміцнення української антибалістичної оборони на саміті вдалось отримати від партнерів позитивні результати.

11 липня після російської атаки Зеленський нагадав партнерам про їхні зобов'язання, ухвалені в Анкарі, які стосуються постачання антибалістичних ракет. Раніше він говорив, що партія ракет до Петріотів повинна надійти в Україну найближчими днями.

Важливі розмови з Навроцьким та Мадяром

В Анкарі Зеленський зустрівся також з головами держав, з якими є напруга та суперечності.

У розмові з прем'єром Угорщини Петером Мадяром український президент домовився, що вони найближчим часом зустрінуться в Будапешті або в Києві і разом поїдуть до Берегово, яке вважається неформальною столицею угорської меншини на Закарпатті.

Ще більше зацікавлення викликала зустріч Зеленського з президентом Польщі Каролем Навроцьким. Тим більше, що вона відбувалась напередодні річниці Волинської трагедії. Зустріч тривала понад годину, втім жодна із сторін не оприлюднила подробиці розмови. ●



Григорій СПОДАРИК

Фото автора статті

«Еколомія-2026»: фестиваль, де музика і взаємоповага сильніші, ніж політика

Хоча цього року погода не сприяла, Гурово-Ілавецьке вкотре стало місцем особливої зустрічі культур. Амфітеатр біля місцевої української школи заповнили народні строї, танці, українські та польські пісні й багато людей, які приїхали сюди з різних куточків Польщі, України та Канади. Фестиваль «Еколомія-2026» знову довів, що культура здатна об'єднувати тоді, коли навколо дедалі більше політичних суперечок і напруги.

Цьогорічна «Еколомія» стала місцем зустрічі тих, хто вірить у силу культури, людської солідарності та взаємної поваги. Майже кожен з учасників говорив про це по-своєму, але всі їхні голоси склалися в одну спільну історію.

«Добрим людям – більше», – переконувала директорка школи Марія Ольга Сич, цитуючи відому пісню Чеслава Неме́на. Присутні на фестивалі справді довели, що співпраця між українцями й поляками сильніша за будь-які спроби посяяти недовіру.

«Показуємо, що ми є двома сильними великими народами, які мають бути разом. Тут – музика, польська й українська культура, гості з Канади, волонтери, польські політики. Це живий доказ того, що ми потрібні одне одному»,

– наголошувала Марія Ольга Сич. На її думку, політики нерідко використовують історичні теми задля власних рейтингів, однак фестиваль показує зовсім іншу реальність – реальність звичайних людей, які хочуть бути разом.

Це відчувалося і на сцені. Протягом дня публіка мала нагоду побачити виступи шкільного ансамблю «Думка», канадських колективів «Shumka» та «Desna», ансамблю «Троянди» з Коломиї, польського гурту «Перли Вармії» та інших виконавців. Кожен з фестивальных виступів став окремою історією про пам'ять, традицію та любов до своїх коренів. Не лише музика була головною подією дня. Для гостей підготували ІІ Шаховий турнір за кубок фестивалю «Еколомія-2026», який об'єднав учасників різного віку. Великий інтерес викликав також стенд Гурово-ілавецького надлісництва, де діти знайомилися зі світом природи, вчилися розпізнавати сліди тварин, створювали власні творчі роботи та спілкувалися з лісниками.

Під час фестивалю особливі слова вдячності пролунали на адресу волонтерів. Організатори відзначили людей, які від початку повномасштабної війни допомагають Україні. Особливу нагороду отримав Степан Мельник, котрий здобув почесну відзнаку «За заслуги перед Вармінсько-Мазурським воєводством». Він отримав її від віцемаршалкині



воеводства Катажини Собех, а обґрунтування зачитав віце-голова сеймику Збишко Гомза. Попри те, що у польсько-українських відносинах сьогодні відчувається напруга, Степан Мельник переконаний: волонтерський рух залишається незмінною підтримкою української держави в її боротьбі: «Волонтери роблять своє. Люди, які допомагали Україні, продовжують це робити. Те, що відбувається на рівні політики й урядів, не змінює волонтерського ставлення».

Серед тих, хто отримав спеціальні грамоти, був теж волонтер Петро Пушкар. У своєму коментарі він одразу наголосив, що не вважає себе героєм: «Герої – на передовій. Вони віддають життя. Ми просто робимо те, що повинні робити». Петро Пушкар із великою вдячністю говорив про українську школу в Гурові-Ілавецькому, яка постійно організовує благодійні акції, збирає допомогу для Збройних сил України та залучає до цього учнів. Водночас волонтер не приховував свого занепокоєння атмосферою, що панує сьогодні між Польщею та Україною. «Такі заходи дуже потрібні. Тут не видно напруги. Тут люди хочуть гуляти, співати. Коли всі разом співали „Ой, у лузі червона калина“, було видно, що культура справді єднає людей», – відзначив він.

Слова подяки волонтерам з Польщі привезли й українські військові. До Гурова-Ілавецького прибув офіцер Збройних сил України та військовий пожежник Олександр Тарасюк. Він розповів, що завдяки польським волонтерам українські рятувальники регулярно отримують пожежне обладнання, рукави, вогнегасники та інше оснащення, без якого важко працювати під час постійних обстрілів.

«Ми дуже вдячні простим людям Польщі. Саме завдяки волонтерам маємо ефективну співпрацю, яка допомагає і цивільним, і військовим», – сказав Олександр Тарасюк. Ділячись своїми міркуваннями про сам фестиваль, він зауважив, що вражений тим, як люди об'єднані, радіють життю, сміються, розповідають гарні історії. Підкреслив, що це надихає і дає надію.

Від початку свого існування «Еколомія» була простором для зустрічі й посилення співпраці між представниками польської та української місцевої влади. Про силу багаторічного співробітництва згадала, зокрема, директорка Центру професійного розвитку педагогічних працівників Горохівської міської ради Надія Фищук. Вона зауважила, що вже п'ятнадцять років Горохівська громада підтримує партнерські відносини з Гуровом-Ілавецьким. За цей час були реалізовані десятки спільних ініціатив, а після початку повномасштабного вторгнення Гурово стало для українських партнерів справжньою опорою.



«Це роки підтримки, культурних зв'язків, гуманітарної допомоги. Сьогодні надзвичайно приємно, що фестиваль об'єднує Україну, Польщу й Канаду та підтримує українську культуру», – підкреслила Надія Фищук. На її думку, майбутнє співпраці варто будувати навколо спільної історії, культури й традицій, адже ще багато сторінок залишаються недостатньо дослідженими.

До Гурова-Ілавецького цього року приїхала й делегація з Коломиї. Заступниця міського голови Наталка Тарновецька назвала «Еколомію» «фантастичним фестивалем, який справді єднає». Вона переконана, що саме через пісню, танець і традицію народи демонструють світові, що вони живуть і зберігають свою ідентичність. Саме тому Коломия хоче відновити з Бартошицьким повітом активне партнерство, розвивати молодіжні обміни, спільні культурні та екологічні проекти. Ці питання представники обох самоврядвань обговорили на спільній зустрічі.

Думку про те, що культура сьогодні стала своєрідною протидією від політичних конфліктів, висловили й польські депутати Сейму. Януш Ціхонь переконаний, що політики дедалі частіше грають на людських емоціях, тоді як культура навпаки допомагає людям зустрітися, поговорити й краще зрозуміти одне одного.

«За багато років цей фестиваль та інші ініціативи й спільні проекти допомогли зруйнувати мури, які колись звела непрості історія. Було б дуже шкода втратити те, що вдалося побудувати», – відзначив політик.

Його колега Катажина Круляк приїхала на фестиваль в сукні, яку свого часу придбала у Львові на знак поваги до Мирона Сича та української громади. Вона впевнена, що непрості сторінки історії потрібно чесно обговорювати, бо будь-яке замовчування лише грає на користь росії. «Культура завжди допомагає. Вона звучить у наших душах, заспокоює нас і робить добрими», – додала депутатка.

Музичною кульмінацією фестивалю стали концерти гуртів «The Ukrainian Folk», «Горпина» та головної зірки вечора – «Mad Heads». Поєднання народної музики й рокового драйву завершило день потужною енергетикою.

«Еколомія-2026» вкотре довела, що фестиваль є не лише мистецькою подією. Це місце, де зустрічаються люди різних поколінь і країн, де поруч звучать українська й польська мови, діти відкривають для себе традиції, волонтери отримують слова вдячності, а музика допомагає будувати мости тоді, коли політика нерідко створює нові бар'єри. Після такої події дійсно можна повірити, що «добрих людей – більше». ●



Григорій СПОДАРИК

Фото з архіву організаторів

Етноандрівка в Круклянках

«Можна жити в атмосфері взаємної поваги й підтримки»

Фестиваль «Етноандрівка – Чарівна ніч Купала» знову зібрав у Круклянках українську громаду Вармії та Мазур, гостей з інших регіонів Польщі та місцевих жителів. Захід, організований круклянським гуртком Об'єднання українців у Польщі за підтримки місцевої влади й партнерів, поєднав концерти, купальські обряди та зустрічі, які вже багато років зміцнюють зв'язки між поколіннями й популяризують українську культуру.

На сцені виступили діти з пункту навчання української мови в Круклянках під керівництвом Оксани Білопольської, ансамблі «Черемош», «Гаразд», «Вервочки», «Сапіняки», а найдовший шлях, щоб прибути на фестиваль, цього року подолав молодіжний рок-гурт «Вовча зграя» з Перемишля.

Особливе місце традиційно посів купальський обряд. Цим разом його підготував ансамбль «Черемош» із Венгожева, який разом із публікою провів давній ритуал пускання вінків на воду і танців навколо вогнища.

«Кожного року обряд виглядає інакше, бо кожен ансамбль показує його по-своєму, відповідно до власного бачення традиції», – підкреслила голова круклянського гуртка ОУП Катерина Савко. На її думку, цьогорічна Етноандрівка була особливо спокійною, теплою і вдалою.

Вже згаданий молодіжний рок-гурт із Перемишля «Вовча зграя» виступив на цьому заході вперше. Історія колективу почалася зовсім несподівано. Як розповів голова Перемиського відділу ОУП Ігор Горків, який приїхав з молодими перемишлянами, керівник «вовків» Ігор Сидор свого часу сам грав у рок-гуртах, а коли підросли власні діти, вирішив повернутися до музики вже разом із новим поколінням.

«Перші великі концерти вони грали сидячи, бо були ще настільки малі, що важко було тримати електрогітари», – згадував Ігор Горків. За кілька років діти підросли, але не втратили ані захоплення музикою, ані української ідентичності, у чому особисто могли переконатися учасники цьогорічної Етноандрівки в Круклянках. Молоді перемишляни спілкуються українською мовою, є активними пластунами, самі пишуть музику. Своїми виступами вони підтримали українських військових, які проходили навчання в Польщі. Крім того, зароблені під час концертів кошти передають на потреби Збройних сил України.

Не приховував захоплення атмосферою фестивалю і лідер гданського гурту «Гаразд», голова гданського гуртка ОУП Петро Ярмола: «Захід уже став легендарним. Найбільше вражає те, що, попри свій багаторічний досвід, він дивиться в майбутнє. Біля сцени переважає молодь, й купальський обряд проводять молоді люди. Це справді додає оптимізму».

Як вважає Петро Ярмола, саме такі зустрічі підтримують унікальні зв'язки всередині української громади Польщі. «Ми всі творимо одну велику українську родину. У різні періоди життя знайомимось між собою, а потім, куди б не поїхали, завжди зустрічаємо знайомих людей. Це особливо цінно під час літніх фестивалів», – підкреслив лідер гурту «Гаразд». Петро Ярмола наголосив теж на ролі Комплексу шкіл з українською мовою навчання в Гурові-Ілавецькому, який уже десятиліттями є місцем формування нових поколінь українських громадських діячів. Недарма випускники ліцею, з якими він зустрівся у Круклянках, говорили, що планують своє студентське життя в Гданську і хочуть не втрачати зв'язок з громадою.

Офіційні гості під час відкриття свята багато говорили не лише про культуру, а й про сучасні виклики.

Віт гміни Круклянки Бартломеї Ключко подякував місцевим структурам ОУП за багаторічну працю, підкресливши, що невелика група родин уже багато років власними силами створює подію, яка стала візитівкою всього регіону. Він також нагадав, що нещодавно Круклянки приймали на відпочинок дітей із Рівненщини, а сьогодні, коли в Україні триває війна, підтримка українців для нього залишається моральним обов'язком: «Українці борються не лише за свою державу, але й за безпеку всієї Європи. Водночас політики по обидва боки кордону нерідко намагаються нас посварити. Ми ж у Круклянках показуємо, що можна жити в атмосфері взаємної поваги й підтримки».

Свою чергою староста Гіжицького повіту Мирослав Джаджжевський назвав Купальську ніч символічним відкриттям літнього сезону на Мазурах і наголосив, що



саме такі заходи вчать взаємної поваги до культур сусідів. Схожі думки висловив і голова Комісії у справах національних та етнічних меншин сеймику Вармінсько-Мазурського воєводства Ярослав Слома. Він підкреслив, що підтримка національних меншин є проявом демократичної зрілості держави, а українська боротьба сьогодні має безпосереднє значення для безпеки Польщі та всієї Європи. Водночас голова комісії застеріг від спроб розпалювати польсько-українські суперечки.

«Ми не можемо бути заручниками історії. Пам'ятаючи про минуле, необхідно дивитися в майбутнє. Нас об'єднує спільна небезпека і спільна відповідальність за мирне майбутнє наших народів», – переконував Ярослав Слома.

Круклянський захід вкотре довів, що українська культура є природною частиною мазурського ландшафту. Тут, як у випадку багатьох інших наших заходів, часто поруч з українськими ансамблями виступають польські артисти чи представники інших культур та націй – без поділу на «своїх» і «чужих», що у сучасному щораз радикальнішому світі стає особливою цінністю. ●



Павло ЛОЗА

Фото автора статті

Як брехня живить війну

Сокира з написом «1943 рік може повторитися», яку нібито продають українці, – багато хто повірив у цю інформацію. Насправді ж зображення було змінено за допомогою штучного інтелекту. Цей вид дезінформації у Польщі став масовим, про що свідчить дослідження «Дезінформація очима поляків» від фонду «Digital Poland» і організації «Demagog».

«Іммігранти та біженці» – в ТОП-6 маніпулятивних тем

77% поляків стикалися з дезінформацією, 75% вважають її серйозною проблемою, а 47% порівнюють операції впливу на суспільні настрої із загрозою класичного збройного нападу. Це результат останнього рапорту «Дезінформація очима поляків», опублікованого фондом «Digital Poland». Експертним партнером дослідження є організація «Demagog», з якою, зокрема, співпрацює Об'єднання українців у Польщі.

Опитування було проведено з 15 по 25 травня 2026 року за методом CAWI (онлайн-опитування) на вибірці з 1000 поляків віком 18-75 років, беручи під увагу стать, вік, освіту та місце проживання. Щоб дослідити масштаби популярності міфів та теорій змови, респондентів, серед іншого, запитали про їхнє ставлення до 30 неправдивих тверджень, що з'являються в публічному просторі й охоплюють питання енергетики, охорони здоров'я, нових технологій, політики та клімату.

Автори рапорту зазначають, що дезінформація в Польщі є поширеною, а схильність вірити в неправдиву інформацію може торкатися багатьох сфер. Люди, які вважають правдивими фейкові новини в одній сфері, часто схильні довіряти дезінформації щодо інших царин.

Дослідження показало, що найпопулярніші фейкові новини з'являються довкола тем енергетики. Середня популярність дезінформаційного контенту тут становила 39%.

Згідно з опитуванням, наступними за поширеністю дезінформаційних повідомлень сферами стали охорона здоров'я, політика, клімат та нові технології. У ТОП-6



тем, що зазнали маніпулятивних впливів, увійшло теж питання іммігрантів й біженців. Популярність фейків на цю тему становила 29%. Ідеться, наприклад, про масове приписування вигаданих злочинів мігрантам чи біженцям або розпалювання страху перед іноземцями.

Дослідження показує, що найбільшого поширення набуває неправдива інформація, котра звертається до повсякденних страхів та соціальних суперечок. Серед провідних наративів тут бачимо використання теми про допомогу «800+» для українців, які проживають за межами Польщі.

«42% респондентів погоджуються з тезою, що українці отримують польську допомогу «800+», навіть якщо вони постійно проживають в Україні. 40% поляків поділяють таку ж думку щодо тези про те, що Польща повністю втратила свій суверенітет, і тепер її контролюють виключно з Брюсселя та Берліна. Обидва ці твердження є одними з найвідоміших неправдивих наративів, які поширюють деякі польські політики та проросійські центри в останні роки», – пише у звіті Рената Глюза, журна-



лістка вебсайту з перевірки фактів Konkret24, пов'язана з TVN Warner Bros. Discovery.

Експертка та авторка рапорту зазначає, що вплив кремля на польське суспільство засвідчує і той факт, що 18% опитаних у 2026 році погоджується з тезою, що Захід, який спровокував росію, відповідальний за війну в Україні.

«У подібному опитуванні, проведеному у 2024 році, таку думку поділяло 15% поляків – тобто чим довше триває війна, тим більше ми підтримуємо путіна», – пише Рената Глюза в рапорті.

Документ «Дезінформація очима поляків» показав, що основними джерелами неправдивої інформації опитані вважають перш за все вітчизняних політиків та політичні партії. Так думає 45% респондентів.

«Це якась провокація»

Варто зазначити, що дослідження, на яке спирається рапорт, було проведено за мить до того, як президент України Володимир Зеленський вирішив назвати один із підрозділів Збройних сил України іменем «Героїв УПА».

Сьогодні Волинь та Українська повстанська армія є одними з найемоційніших тем в контексті України та українців. Відповідно дезінформатори також використовують це питання у своїх повідомленнях.

І тут ми повертаємося до сокири, згаданої в першому реченні статті, на лезі якої були написи «43' ми можемо повторити» та «Все минає, все змінюється. Історія повторюється», а також дати «1943–202...». У фейсбуці та на платформі X, де розміщені дописи з відповідним зображенням, можна прочитати, що такі сокири продають в одному з українських магазинів.

Розслідуванням справи зайнялася перша польська організація з перевірки фактів «Demagog». Найстаріший пост, який вдалося знайти аналітикам організації, належить Маріанні Шрайбер, інфлюенсерці, що оголосила про свою участь у виборах мера Кракова.

«В Україні продають такі сокири...», – написала Маріанна Шрайбер на платформі X.

Читаючи коментарі під дописом інфлюенсерки, можна зробити висновок: деякі читачі повірили, що сокира, про яку йдеться у фейковому повідомленні, є справжньою. «Ми знаємо чому і для кого вона, бракує лише вил», – пише, зокрема, один із коментаторів.

Завдяки зворотному пошуку зображень в гуглі аналітикам «Demagog» вдалося встановити факт про підробку фотографії. Працівники організації знайшли вебсайт

українського підприємця, який продає в інтернеті сокири ручної роботи, фото яких були використані, щоб створити маніпулятивний контент.

«Demagog» також зв'язався з власником магазину, котрий наголосив, що «ніколи б не зробив чогось настільки абсурдного». «Це наша сокира, але штучний інтелект опрацював її дуже невміло. Такої сокири не існує. Це якась провокація», – написав підприємець, якого цитує організація.

Звичайно, таких прикладів можна навести безліч. Як ми вже не раз писали, жертвою маніпуляцій та дезінформації ставав і очільник ОУП Мирослав Скірка, із яким у соціальних мережах розповсюджували фейкове відео.

Автори рапорту зазначили, що поляки хочуть, щоб протидію дезінформації здійснювали кілька суб'єктів одночасно. Найбільшу роль, на думку опитаних, повинні відігравати уряд і міністерства, а також адміністратори сайтів, порталів і додатків – по 37%. Респонденти високо оцінюють теж значення журналістів та традиційних ЗМІ (33%), організацій з перевірки фактів (30%) і технологічних платформ, як «Гугл», «Мета», «ТікТок» і X (30%).

Марцін Костецький, головний редактор Demagog.org.pl, наголошує, що відповідальність за боротьбу з дезінформацією не може лежати виключно на громадянах та громадських організаціях.

«Роками ми звертали увагу на невикористаний потенціал великих цифрових платформ, держав та міжнародних організацій у цьому питанні. Нам все ще потрібно посилити контроль платформ над їхніми алгоритмами. <...> Нам також потрібно покращити модерацію контенту, доступного на платформах», – пише у рапорті Марцін Костецький.

Нагадуємо, що в Народному домі в Перемишлі цієї весни відбулася лекція «Дезінформація: брехня живить війну», учасники якої дізналися про ефективні методи та інструменти перевірки інформації.

Присутні на тренінгу як українці, так і поляки, навчалися використовувати отримані знання для підвищення інформаційної стійкості та ефективно реагувати на дезінформацію. Важливим елементом занять також було розпізнавання контенту, що генерується штучним інтелектом (ШІ). Цей проєкт був реалізований Перемиським відділом Об'єднання українців у Польщі, а навчання проводив аналітик організації «Demagog». ●

На фото – лекція та тренінг в Перемишлі на тему «Дезінформація: брехня живить війну».



Історичний календар

ЧЕРВЕНЬ

Підготувала Тетяна ДАНЮЧЕНКО

Фото з Вікіпедії

1 липня 1956 р. на Житомирщині в родині вчителів народився поет, прозаїк, драматург, художник, філософ, публіцист, засновник Лаврської школи поезії та ідеолог «Української реконкїсти» Юрко Гудзь.

Дитинство пройшло в селі Немильня, що нині входить до Звягельського району. Після закінчення місцевої восьмирічної школи та служби в армії вступив до геологорозвідувального технікуму №16 у Києві, пізніше закінчив Київський педагогічний університет ім. Драгоманова. Працював геологом-розвідником, вчителем історії і малювання у школах Київської та Житомирської областей, у Державному музеї народного побуту та етнографії України.

У 1988 році приєднався до Українського культурологічного клубу – одного з перших українських об'єднань, що виникли на хвилі національного відродження. Як літератор дебютував у 1988 році у варшавському студентському журналі «Зустрічі». Пізніше друкувався в часописах «Слово і час», «Авжеж!», «Косень», «Кур'єр Кривбасу» та багатьох інших, у видавництвах «Фоліо» та «Джура» вийшли його книги. У 1991 році з дебютною збіркою поезій «Маленький концерт для самотнього хронопа» одностайно був прийнятий до Національної спілки письменників України, пізніше став заступником голови Житомирської обласної організації НСПУ. Через десять років його роман «Не ми» та повість «Ісихія» були відзначені Всеукраїнською премією ім. Івана Огієнка в галузі літератури.

В літературі залишив помітний слід, піднімаючи тему села, його філософії і метафізики в час, коли в літературі була в моді урбаністика та сатирично-буфонадний стиль. Він бачив необхідність культурного прориву, заснував «Лаврську школу» поезії, в якій об'єднав поезію Олега Лишеги, Івана Семененка, Миколи Воробйова. Він же першим озвучив ідею «Української реконкїсти» – хрестового походу за культуру, для віднайдення себе і своїх національних цінностей.

Трагічно загинув за нез'ясованих обставин. 17 лютого 2002 року в Житомирі його знайшли з проламаним черепом, забрали в лікарню, але врятувати не вдалося – 20 лютого серце Юрка Гудзя зупинилося.

Похований у селі Немильня. Місцева загальноосвітня школа з 2008 року носить ім'я Юрка Гудзя. У Житомирі на будинку, де мешкав поет, встановлено меморіальну дошку. Видавництво «Джура» започаткувало серію «Українська реконкїста».



6 липня 1851 р. – 175 років тому в містечку Долина (нині – Івано-Франківська область) у родині директора народної школи Івана та його дружини – німкені Йозефи з Гаузерів народився син – Іван Левинський, майбутній відомий архітектор, педагог і громадський діяч.

У 8 років він переїжджає з родиною до Стрия, де Йозефа після смерті чоловіка знайшла місце праці. У Стрию закінчує чотири класи початкової школи. На подальше навчання змушений був заробляти самостійно – допомагав дякові співати у церкві.

Пізніше за підтримки старшого брата Іван переїжджає до Львова, де закінчує реальну школу. У 1868 році вступив на будівельний відділ Львівської технічної академії, по закінченні якої залишився займатися наукою. Це лишилося з ним на все життя – в 1901 році його запросили на посаду професора будівництва Львівської вищої технічної школи, а в 1909 році він став професором Львівської політехніки.

Попри це, зміг успішно поєднати науку з практикою. У 1881 році відкриває власне архітектурне бюро, до якого запрошує цілу плеяду молодих талановитих зодчих. Більшість проєктів, реалізованих бюро, були плодом колективної творчості. «Можна сказати, що Львів не має молодого архітектора, який би не пройшов через архітектурне бюро професора Левинського», – стверджував у 1908 році краківський архітектор Францішек Мончинський.

Сам Левинський, який творив у стилі українського модерну, привносячи у нього і так звані закопанський стиль і елементи гуцульських архітектурних традицій, залишив по собі низку споруд, які сформували історичне обличчя Львова початку ХХ століття. Це десятки будинків, які збереглися на сучасних вулицях міста. Серед найвідоміших – будинок страхового товариства «Дністер», бурса Руського педагогічного інституту (тепер головний корпус Лісотехнічного університету), Торгово-промислової палати (тепер прокуратура Львівської області), Технологічний інститут (тепер Музична академія), Український Академічний дім тощо.

Будівельна фірма Левинського була найпотужнішою і найпрестижнішою у Львові, тож не дивно, що їй довіряли реалізацію своїх проєктів і інші архітектори. Серед них – головний залізничний вокзал, «мавританська» будівля єврейського шпиталю, готель «Жорж» і знаменита львівська Опера.

Іван Левинський був не лише талановитим підприємцем, але й щедрим меценатом. На його кошти у Львові був збудований Будинок для робітників і створені для них дешеві кухні, розпочала роботу ремісничий і промисловий бурса, де сироти і незаможні були звільнені від оплати. Разом зі львівським архітектором Юліаном Захаревичем він придбав і подарував місту земельну ділянку під студентський гуртожиток, збудував дім для Українського педагогічного товариства, численні хати-читальні, будинки для громадських організацій, багато з яких працювали завдяки фінансовій підтримці мецената. А в 1908 році Церковний музей митрополита Шептицького – нині Національний музей у Львові – отримав у дарунок велику збірку виробів його керамічних майстерень. За людяне ставлення до людей отримав прізвисько «Серденько».



Перша світова війна стала великим ударом для творчості і бізнесу Івана Левинського. У 1915 році під час відступу російських військ його було заарештовано і вислано до Курська, звідки він повернувся лише за рік. У 1918 році починається українсько-польська війна, а після поразки ЗУНР і відмови Левинського скласти присягу на вірність Другій Речі Посполитій, йому влаштовують обструкцію і бойкот його бізнесу.

Все це фатально позначилося на здоров'ї. 4 липня 1919 року Іван Левинський помер у Львові, похований на Личаківському кладовищі. Згідно із заповітом, понад третину його майна перейшло до українського товариства «Праця».

17 липня 1871 р. в селі Татарське (нині Піщане) на Львівщині в сім'ї священника народився відомий український музикознавець, композитор, фольклорист Філарет Колесса.

Коли Філарету виповнилося 7 років, під час пологів померла його мати. Батько лишився сам з п'ятьма дітьми на руках. Попри невеликі статки сільського священника, він зробив усе, щоб дати дітям добру освіту.

Філарет закінчив Стрийську гімназію, після цього ще рік студював різні науки у Відні: теологію у духовній семінарії, гармонію у відомого композитора Антона Брукнера в університеті. Крім цього, диригував хором при греко-католицькій церкві Святої Варвари та не упускав найменшої нагоди відвідати оперний театр чи концерт.

У 1892 році Філарет вступає на філософський факультет Львівського університету. Після його закінчення понад 30 років викладає у гімназіях Стрия, Самбора, Львова, поєднуючи педагогічну працю з наукою.

Ще під час навчання в гімназії захоплюється збиранням та дослідженням фольклору, публікуючи свої записи в часописі «Народ» за 1890 рік. На той час він знайомиться з роботами Миколи Лисенка в цьому напрямку і в 1896 році наважується надіслати свої обробки українських пісень, щедрівок. Отримавши схвальну оцінку, ще більше утверджується в необхідності композиторської роботи в цьому напрямку.

У 1898 році вийшла монографія «Людові вірування на Підгір'ї в селі Ходовичах Стрийського повіту», передмову до якої написав Іван Франко. Ця робота засвідчила появу в українській етнографії цікавої, оригінальної особистості. Того самого року вийшла двотомна збірка обробок обжинкових пісень, яку автор присвятив Миколі Лисенку.

Поступово композиторський інтерес до фольклору переріс у суто науковий. Від 1902 року як музичний етнограф здійснив низку фольклорних експедицій на окраїни українські землі (Бойківщину, Лемківщину, Закарпаття, Полісся), виступаючи і як транскриптор (поклавши на папір кількасот народних вокальних та інструментальних мелодій) та редактор, укладач численних класичних народних музичних збірників.

Роботи Філарета Колесси мали неабияке значення для науки. Його дослідження «Огляд українсько-руської народної поезії», яке побачило світ у 1905 році, довело єдність української культури, розділеної кордонами двох імперій.



Упродовж багатьох років підтримував тісні творчі зв'язки й активно співпрацював з плеядою однодумців і друзів, серед яких – Іван Франко, Микола Лисенко, Володимир Гнатюк, Климент Квітка, Леся Українка, Станіслав Людкевич, Осип Роздольський, а також численні закордонні колеги: Ільмарі Крон, Роберт Лях, Матіаш Мурко, Ласло Лайт.

Саме на запрошення Климента Квітки та Лесі Українки, яка фінансувала експедицію, здійснив у 1908 році поїздку на Полтавщину для запису на фонографічні валики українських народних дум. Поклавши записане на папір (робив це особисто, а також миргородський художник Опанас Сластюн, Леся Українка та Климент Квітка), створив двотомник «Мелодії українських народних дум» (1911, 1913).

1918 року Філарет Колесса став доктором філології у Віденському університеті. Пізніше викладав українську словесність у Львові і Українському таємному університеті. У 1938 році публікує фундаментальну працю «Українська усна словесність» – фактично перший посібник з історії українського фольклору.

Радянська влада, прийшовши на Галичину у 1939 році, зробила вченого одним із об'єктів своєї пропаганди – він стає професором Львівського університету, очолює кафедру фольклору та етнографії у Львівському університеті, а пізніше – Львівську філію Інституту українського фольклору та Львівський етнографічний музей. Його навіть обирають народним депутатом УРСР. Щоправда, за це доводиться виконувати певні специфічні замовлення партії – у 1945 році Колесса стає упорядником збірки «Фольклор Вітчизняної війни», де оспівується Червона армія, партизани і Сталін.

Помер 3 березня 1947 року у Львові. Похований на Личаківському кладовищі.

19 липня 1876 р. у селі Горохуватка на Київщині народився Володимир Чехівський, громадсько-політичний діяч, член Центральної Ради, прем'єр-міністр УНР, один із засновників УАПЦ.

Походив із родини священника, закінчив Київську духовну академію, здобув ступінь професора. З юних років займав активну проукраїнську позицію, через що перебував під наглядом поліції і це позначилося на його кар'єрі.

Перебував в опозиції до Павла Скоропадського, під час повстання в грудні 1918-го очолив Український революційний комітет. Очолював уряд Директорії (водночас обіймав посаду міністра закордонних справ). За час його прем'єрства була проголошена злука УНР і ЗУНР, ухвалені закони про українську мову й автокефалію УПЦ, земельний закон. Але при цьому виступав за компромісну політику щодо більшовиків, проти угоди з Антантою. Пішов у відставку 13 лютого 1919 року, коли Симон Петлюра домовився про спільні дії з французами проти Червоної армії. Залишався в Україні після більшовицької окупації, поєднував у своїй діяльності ліву ідеологію та релігійність. Володимир Чехівський – один із лідерів Української комуністичної партії (незалежних) і, водночас, активний учасник першого Всеукраїнського церковного собору, який підтвердив автокефалію УАПЦ.

Заарештований у 1929-му за сфабрикованою справою «Спілки визволення України».

Розстріляний 3 листопада 1937-го у урочищі Сандармох (Карелія).





Андрій КСЕНИЧ

Колиси и тепер

Спомины сільського інтелігента

Збудив єм ся котрысого дня рано, то за справом сонця, бо съвітило мі до вигляде, але треба было ищы обатурити ся, а то юж належыт зробити самому. Чловек на емеритурі не мусит ся скоро зривати и я з того корыстам. Ясны проміння сонця нагадали мі, же колиси, як чловек был молодой, ци як ходил до работы, то встати треба было на котрысу годину. Тай пришло мі на мисель, же юж скоро передовном и перед нами, очікуваны вакації. Огорнула мене мисель, же тепер то вшытко выглядат інакше. Якы вакації чекали мене, як я мал 7-8 років? Але и пізніше. Ой, то были іншы часы, особливо в селі... (То зато додал єм ту тот підзаголовок). Ищы-м не мал навет 7 років, як єм выганял худобу на паствиско. Нашы баба не могли юж іх пильнувати, бо были старенькы, а коровы любили ходити по-свойому, то значит заходити на чыйсе молоде зерно, або в даку іншу шкоду. Коли я іх поганял, то барз єм ся того боял, же як ґазда таке спостереже, то ня збештат, а мі буде встыд. Николи так ся не стало, бо хоц бы и корова залізла на чуже, то такому маленькому пастушкові тото занедбаня ся дарувало.

Векшы клопоты зачали ся од моменту коли треба было ходити до школы. То юж по або перед вакаціями, але преціж в літі. В нашій сільській школі, в якій была лем єдна кляса, ходило ся на дві зміны. Дві старшы получены ґрупи на 8-му, а дві молодшы на 11-ту годину. Учителька за єдну годину реалізувала плян для двох кляс! До той 11-той то-м гнал коровы и смотріл на сонце, и інших пастухів, жебы не спізнити ся до школы. А дале то юж было місто и до школы штырі кільометри «з гаком» до ней. Коровы переняли толди молодшы братя, але обовязків дале не бракувало. Потім была середня школа в тім самім місті, а по maturі студії в Вроцлаву.

Але мали быти вакації. Тепер молодь іхат за границу, там, де тепліше як ту в нас, (тепер маме горячо, але не все так єст), а як зостають на місци, то тіж деси ци на воді, ци в горах проведут вільний час. Мы мали дос занятя при няньовій ґаздівци. Як єм кус підріс, то-м робил за погонича, коли треба было орати дашто зароснене, або «на глубоко», бо няньови лекше было, як не мусіли смотріти на коня або и на двох. Як єм мал 13-14 років, зачала ся тяжша работа. То были сінокосы и жнива. Тепер трудно то собі представити, але толди практычні вшытко робило ся ручні. Жебы скосити завої – то ука за ярком, водом, няньо вставляли «до сходу сонця», бо коса «добрі бере по росі». Коса была остро поклепана, без того ґазда не выходил на сіножата. Моя работа - то было потрясти валкы, так до 25 арів, скошених на «єдну росу». Нібы недуже, але станте на уци (луци), представте собі пляц 100 x 25 метрів и такого хлопчыска, як єм ся представил кус перше. Няньова работа была тяжша, але они робили то юж долги roky. Змінило ся то, коли купили они першу в селі косярку «на тарґанец». Сідили собі тепер на сидлі, а и валкы юж не треба было трясти. Як ся косило косом, то тепер мож посмотріти на фейсбуку, бо хтоси перший шмарил такого «кісця», а за ним посыпали ся наступны сценкы, навіть з жінками.

Наступна тяжка и обовязкова літня работа то жнива. Тіж зачынали ся од косы, до котрой належало пристроїти «каперу». То «лучок з грабельками», або без них, притягнений мотузком до «кісцяте», котрий позволял рівно класти кошене зерно. Скошене так треба было «підобрати», завязати, а коли снопів было юж дуже, то складало ся іх в «стіжки». Лекше ся робило, коли до спомнутой косярки няньо доробили драбинку и зато кошина ишло справніше, лем треба было потім «одробити» сусідам, якы помагали в такім жнивуваню. В шістдесятих роках, а и скорше были юж сноповязалки, но а потім юж комбайны. Толди скінчили ся поля прибраны стіжками, котры якысий час стояли рівно на стерниках. А коса? – дале придавала ся, жебы «обкосити» тот фалат, котрий ґазда задумал «зрізати».

Але то ищы не конец тамтых вакацій, бо під конец серпня зачынало ся молочина, тай няньо так то плянували, жебы встигнути перед школом. Ту радили-зме собі так, же пару наших ґаздів купило «до спілки» молоцкарню (молотарку) и «спаліновий мотор» (двигун) и работа ишла знов спільно. Барз ружні помагал єм при тім, а коли мал єм дас сімнадцет років, то зачал єм носити навіть мішки зо зерном. Не знам ци то не там наробил собі хлопчыско того клопоту, же тепер болят мене крижы. Організм до такой работы не был ищы готовий. В вересни зачынало ся копаня бандур. То знов было «спряганя», сусідска поміч, а потім ей «одрабляня». Тягло ся то тыжден або и долше. Пару годин схиляня до землі памятам до гнеска. Не забуду тіж, же дідо Александер, коротко Сандер, любили зберати в парі зовном, а мали юж під шістдесять років. Як то выглядало тямлю до гнеска. Звезти бандуры до певниці, частину «закопцювати», бо ся гарді родили, то была купа работы. Но и маме юж осін...

Што-зме запам'ятали з таких вакацій? Но преціж не лем роботу, бо то было нормальне, же якась ей частина на ґаздівці и нам припадала до виконання. Може то «паньщина», але більшість з нас одрабляла ей без понагляня. Як ся кому-си вдало дашто обыйти, то мож речы, же ся му пощастило. Але літні місяці то была тіж... вода. Недалеко была ріка, в літі часто дос плытка, то не страх было до ней гвойти. Плыне з дос близких Карконошы, тай єст студена, але в горячы дни то не шкодило. Барже любили-зме наш став, невеликий, зато тепліщий. Трафляли ся такы моменти, же аж кісно было од охочых поплывати в нім.

Як гнеска позерам на тамтот час? Ци жалую, же мы того не мали? Та я собі справді не здавал з того справу, тай не думал, же може быти інакше. Не така была інформація як єст тепер, та не было и што спеціальні переживати. Єдны вакації запам'ятали мі ся інакше. Край съваткувал «XX-ліття людовой» и мене молодіжна організація выбрала на делегата, котрий поїхат до Варшавы, жебы ей репрезентувати. Был єм, перемашерувал перед трибуном, а скорше мешкали-зме в палатках над водом в Зеґжинку. Трафил ся такый тыжден вырваний з монотонії першых моїх літніх вакацій. Тепер, коли чловек юж старший, та ба, старий, то частіше вертат до споминів, тай так виджу мої «млады літа». ●

P.S. В тексті є дос дуже старых, забытых певно слів, зато брал єм іх в лапки. Як треба, то даколи при нагоді обьясню. А може не забыли-зме іх ищы?

«Од Русаль до Яна» у Зиндрановій

У Музеї лемківської культури в Зиндрановій на Лемківщині 25-26 липня відбудеться свято лемківської культури й традицій «Од Русаль до Яна». У програмі – тематичні зустрічі, включно з презентацією книги та розмовою з авторами. Також передбачені лекції, покази виробів рукоділля, конкурси й, звичайно, бесіди біля вогнища. Традиційно кожен учасник зможе відвідати музей.

Заплановано теж концерт гуртів зі Словаччини та Польщі. Цього року на сцені заходу виступлять, зокрема, ансамбль пісні й танцю «Ослав'яни» з Мокрого, капела «Дукляни», гурти «Карпатя» і «Гудаки» та фолкгурт «Бурян» з Лемківщини. Окрім згаданих виконавців, будуть солісти та колективи, як «Свидницькі гелігонкарі», Людова гудба «Фогаш», ФС «Маковиця», Гудобна скупіна «Еста» та інші.

У неділю, 26 липня, день розпочнеться зі служби божої в церкві святого Миколая у Зиндрановій.

Організатор свята – Товариство розвитку Музею лемківської культури в Зиндрановій. Подія відбудеться завдяки гранту міністра внутрішніх справ та адміністрації й співфінансуванню гміни Дукля.

На Ватру – до Лугів

Фольклорні колективи, лемківська кухня та гарні розваги – це складники традиційної Лемківської ватри в Лугах біля Добегнева, яка цього року відбудеться 24-25 липня.

«На пляжы при озері Осек 36. раз розпалиме ватру, штобы oddati чест naszym дідам, заgrіти серця і душы, тай радувати ся зо спільного часу. Просиме Лемків і вшиткых любителей лемківской культуры!» – запрошують організатори.

Цьогоріч у Лугах виступатимуть гурти з Польщі, котрі у своєму репертуарі мають українські, а також лемківські пісні. На сцені можна буде почути колективи «Лемко-товер юніор», «Ластівчата», «Ластівочка», лемківську співачку Юлію Дошну. Також свою творчість представить Лемківський ансамбль пісні й танцю «Кичера», гурти «Бурян», «На драбині», «Троянда», «Лемкус», «Інтраде», «Серенча», «Дуляровы братя», «Надія» та «Лемко-товер».

Як і раніше, дійство проходить над місцевим озером, чому в липневі дні особливо радіють наймолодші учасники свята.

Така подія – це теж нагода придбати музичні платівки, книжки та часописи, видавцями яких є лемківські організації.

Павло ЛОЗА

Nie ma jak w domu!

17-19.07.2026

Lemkowska Watra w Żdździń

44.

Дома найліпше!

Lemkowska Watra w Żdździń

zapraszają:	zagrają:
Stefan Stec s Fajtów	Штефан Штець з Файтом
Werchowyna	Верховина
Haydamaky	Гайдамаки
Nadija	Надія
Yosyfowych Live	Йосифович Live
HarazD	ГаразД
EbnoGen	Етноґен
Vodohray	Водограй
Slowiany	Слов'яни
Krajka	Крайка

44 Лемківська Ватра в Ждині

Свято Лемківської Культури – 44 Лемківська ватра в Ждині то єдна з найважливіших і найстаріших подій лемківської громади в Польщі. Юж веце як штири десятиріччя ватра то місце стріч, пам'яті і спільного святкування культури – живої, присутньої і твореної разом.

Тогорічна ватра проходить під гаслом «Дома найліпше». Вказує оно на досвіди лемків, для яких дім то не лем місце, але тіж спільнота, пам'ят і тотожність. Ватра в Ждині то символічний «дім» – відкритий для кожного, хто хоче стрінутися, побесідувати і співтворити тот простір. Ватра пригадує о багатокультурній спадщині Лемківщини, яка біла домом для лемків, ромів, євреїв і поляків.

44 Лемківська ватра реалізує гасло «NO HATE» – запрошення до пошани, відкритости і безпечної присутности кожного, без огляду на походжия чи погляди. ●

36. Лемківська Ватра в Лугах

24-25.07.2026

36. Lemkowska Watra w Ługach

«Ну мам!» – сімейна комедія. Режисер – Олег Борщевський. Сценарій – Олександр Брагін, Євген Таллер. Продюсер та автор ідеї – Євген Таллер. У ролях – Ада Роговцева, Олеся Жураківська, Олена Кравець, Наталія Сумська, Ахтем Сеітаблаєв, Остап Ступка. Україна, 2026, 90 хв.



Леся КОРОСТАТЕВИЧ

Мамині діти не мають віку

Український кінематограф останніми роками активно розвивається та пропонує глядачам усе більше якісних комедій. Однією з таких стрічок є фільм «Ну мам!» режисера Олега Борщевського. Це легка сімейна комедія, яка поєднує в собі гумор, життєві ситуації та теплі емоції. Фільм присвячений темі стосунків між мамами та їхніми дорослими дітьми – темі, яка є близькою та зрозумілою кожному.

Сюжет побудований у форматі кількох окремих історій, які об'єднані спільною темою сімейних взаємин. Він показує різні життєві ситуації, у яких опиняються герої та їхні мами. Незважаючи на відмінності між персонажами, усі вони стикаються з подібними проблемами: надмірною опікою, різними поглядами на життя або труднощами у спілкуванні. Проте саме через ці конфлікти герої починають краще розуміти одне одного та переосмислювати власну поведінку.

Особливо запам'ятовуються окремі сюжетні лінії. Наприклад, історія жінки, яка багато років мріяла стати матір'ю та вирішила усиновити дитину. Її шлях виявився непростим, адже вона стикається з труднощами, хвилюванням та страхом, а її мрія може не здійснитися. Проте ця історія показує, наскільки сильно може бути материнська любов навіть тоді, коли між матір'ю та дитиною немає кровного зв'язку.

Не менш зворушливою є історія вагітної дівчини, яка опинилася в складній життєвій ситуації після того, як залишилася без підтримки чоловіка. У цей непростий період поруч із нею залишається її мама. Спочатку між ними виникають непорозуміння та суперечки, адже кожна по-своєму бачить майбутнє і способи вирішення проблем. Однак поступово героїні починають краще розуміти одна одну. Мати підтримує доньку в найважчі моменти, допомагає їй подолати страх перед майбутнім та знайти впевненість у власних силах. Ця сюжетна лінія показує, що материнська любов не зникає навіть тоді, коли

діти дорослішають і стикаються з власними життєвими випробуваннями.

Ще одна лінія – історія інкасатора, який намагається захистити свою маму від шахраїв. Він звертається до працівниці банку, яка власне і намагається всиновити хлопчика, і ця ситуація поступово переростає з формальної «робочої» взаємодії у більш особисту історію про довіру, тривогу за близьку людину і бажання дбати про її безпеку. Як цікавинка, окремі історії тут не існують окремо: персонажі з різних сцен іноді «знаходять» одне одного і впливають на розвиток подій.

Окремо варто відзначити акторський склад фільму. У стрічці знялися відомі українські актори, серед яких Ада Роговцева, Олена Кравець, Наталія Сумська. Їхні персонажі мають власний характер та унікальну історію. Особливо цікаво виглядає поєднання різних поколінь, де старші герої уособлюють досвід і традиційні цінності, а молодші – сучасний погляд на життя. Їхній гумор природний, а ситуації, в які вони потрапляють, знайомі кожному. Такий підхід виглядає найбільш вдалим і щирим.

Фільм не обмежується лише розвагами. За веселими сценами приховується важлива думка про значення сім'ї. Навіть коли між близькими виникають суперечки чи непорозуміння, вони все одно залишаються рідними. Любов, підтримка та бажання зрозуміти одне одного допомагають подолати будь-які труднощі.

Ця комедія є прикладом сучасного українського кіно, яке намагається поєднати легкий гумор із сімейними темами.

Водночас у фільму є й певні слабкі сторони. Для частини глядачів сюжет може здатися передбачуваним, адже багато ситуацій побудовано на знайомих сімейних конфліктах і розв'язуються досить очікувано. Деякі комедійні моменти виглядають простими або занадто побудованими на українських стереотипах. Крім того, формат кількох окремих історій іноді не дає глибоко розкрити кожен сюжетну лінію, через що окремі персонажі можуть здаватися недостатньо розвиненими.

Кінострічку можна порівняти з американськими комедіями про материнство та сімейні стосунки, такими як «Bad Moms» або «Mother's Day». У цих фільмах також показано різні історії жінок-матерів, їхні проблеми з дітьми, суспільні очікування та спроби знайти баланс між власним життям і сім'єю. Спільним є легкий гумор, мозаїчна структура з кількох історій і акцент на емоціях та взаєминах.

Серед українських стрічок за атмосферою можна згадати комедії «Сказане весілля» або частково «Я, ти, він, вона», де також використовуються легкі побутові ситуації, гумор на основі стосунків. Як і в «Ну мам!», у цих фільмах основний акцент зроблений на тому, як по-різному можуть проявлятися однакові емоції в родині. Десь – це контроль, десь – страх втратити близькість, десь – спроба підтримати, навіть якщо вона виглядає незграбно.

Фільм Борщевського показує, що сімейні зв'язки існують у постійному напруженні між турботою і свободою, і кожен персонаж вирішує це по-своєму. Кінострічка точно залишить приємне відчуття після перегляду, і навіть незавершеність історії підсилює відчуття, що життя триває, десь далі, вже поза кадрами. ●

Передплата «Нашого слова» на 2026 рік

ПОЛЬЩА

Кількість примірників	Ціна одного примірника в передплаті	Квартал	Пів року	Рік
ЗВИЧАЙНА ПОШТА (PRZESYŁKA EKONOMICZNA)				
1 примірник	7,00 зл + поштові оплати	145,00 зл	290,00 зл	580,00 зл
3 примірники і більше (ціна одного примірника)	7,00 зл без поштових оплат	91,00 зл	182,00 зл	364,00 зл
АВІАПОШТА (PRZESYŁKA PRIORYTETOWA)				
1 примірник	7,00 зл + поштові оплати	155,00 зл	310,00 зл	620,00 зл
10 примірників і більше (ціна одного примірника)	7,00 зл без поштових оплат	91,00 зл	182,00 зл	364,00 зл

ЄВРОПА + УКРАЇНА

Пів року	Рік
АВІАПОШТА	
550,00 зл	1100,00 зл
130,00 євро	260,00 євро

КАНАДА

Пів року	Рік
АВІАПОШТА	
580,00 зл	1160,00 зл
200,00 дол КАНАД.	400,00 дол КАНАД.

США

Пів року	Рік
АВІАПОШТА	
580,00 зл	1160,00 зл
140,00 дол США	280,00 дол США

Любачівщина запрошує!

Щоб не забути стежок наших предків, приїжджаймо:

1.08.2026 р. (субота), 11:00 – Служба Божа в церкві в Горайці та опісля панахиди на цвинтарях в Горайці, Жукові та Новому Селі.

1.08.2026 р. (субота), 19:00 – молебень до всіх святих українського народу в церкві в Старому Люблинці.

2.08.2026 р. (неділя), 10:00 – панахида на цвинтарі в Старому Люблинці,

11:00 – Служба Божа в церкві в Новому Люблинці та опісля панахиди на місцевому цвинтарі.

Нагадуємо, що в цьому році церкві в Старому Люблинці виповнюється 100 років від її побудови.

Хто не зможе поїхати, а хоче передати свою лепту на ремонт церкви чи рятування цвинтарів, може переказати гроші на рахунок:

Fundacja Dom Ukraiński w Przemyślu, ul. T.Kościuszki 5, 37-700 Przemyśl

nr rachunku 50 1600 1462 1838 9708 6000 0006 z dopiskiem: darowizna na cele statutowe – Lubliniec

Детальна інформація в Олени Комар: тел. 502 168 247



Adres: Redakcja "Nasze Slovo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa, tel.: **biuro redakcji** – tel./fax 22 677-88-10 / +48 661-420-649, redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46, redakcja – 22 677-84-45. **E-mail:** redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl Internet: www.nasze-slowo.pl **Kolegium Redakcyjne:** Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk. **Zespół redakcyjny:** pełniący obowiązki redaktora naczelnego – Paweł Łoza, sekretarz – Tetiana Daniuczenko, **redaktorzy** – Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), redaktor stylistyczny – Anna Russu, redaktor techniczny – Olga Michaluk, **biuro redakcji** – Katarzyna Stepan. **Współpracownicy:** Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Lesia Korostatevych (Warszawa), Daryna Popil (Warszawa), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniański (Gładyszów). **Wydawca:** Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa, tel.: 22 679-96-77 (sekretariat), E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl Internet: <http://ukraincy.org.pl> **Fotoskład:** Redakcja „Nasze Slovo” **Druk:** Drukarnia „Efekt”. Nakład 1400 egz. Pismo dofinansowano ze środków budżetu państwa Związku Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa.

Konto bankowe dla wpłat w PLN: 47 1160 2202 0000 0000 5515 6292

Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD: IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa,

Konto bankowe dla wpłat tylko w USD: IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa.

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa” wyłącznie za zgodą redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Slovo” dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w wybranych EMPIK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Statki wyrażają точку zory autorów i nie mogą uosobliwiać oficjalną pozycję Ministra wewnętrznych spraw i administracji.

FESTIWAL
LITERACKI

ŹRÓDŁA/
NURTY/
DOPŁYWY

MIASTO Z RZEKĄ

МІСТО З РІКОЮ

ДЖЕРЕЛА
/ТЕЧІЇ/
/ПРИТОКИ

ЛІТЕРАТУРНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ

23/24/25/26

lipca / липня 2026

PRZEMYSŁ
ПЕРЕМИШЛЬ



Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego pochodzących
z Funduszu Promocji Kultury



Dom Ukraiński w Przemyślu
Związek Ukraińców w Polsce
Oddział w Przemyślu